

Het zal je maar gebeuren, je moet stoppen met je hobby vanwege een overgevoeligheid . . .

Tekst en foto's: Nico van Benten

Ik beperk mij hier tot de duivenliefhebber, die zojuist het strenge oordeel van zijn huisarts (gesteund door adviezen van specialisten) heeft vernomen, dat hij moet stoppen met het contact met zijn duiven. Meestal wist, of vermoedde men het natuurlijk al heel lang. In mijn geval is dit een verbod wat na ruim 50 jaar duivenhouden wordt uitgesproken en wat als zeer teleurstellend wordt ervaren.

Bij mij speelde dit toch al een jaar of tien met bijkomende verschijnselen, zoals weinig uithoudingsvermogen, gepaard gaande met veel slijmproductie, vaak transpireren in de nacht, alsof je hoge koorts hebt, maar 's ochtends was dat meestal weer weg.

In de loop der jaren heb ik het directe contact met duiven wat afgebouwd en geprobeerd de omstandigheden zodanig aan te passen, dat ik er minder last van had, door:

- meer een "open hok" constructie, waarbij de ventilatie werd geoptimaliseerd
- altijd een mondkapje bij het schoonmaken van de hokken
- handen wassen en kleding wisselen na hokbezoek
- stoppen als sierduivenkeurmeester

Uiteindelijk bleken deze maatregelen niet afdoende te zijn en - laat ik voorop stellen dat het voor iedereen weer anders zal zijn - maar in mijn geval besloot ik volledig te stoppen met het houden van duiven. Het effect daarvan is echter veel heftiger dan ik gedacht had, omdat je eigenlijk je sociale circuit kwijt raakt. Ik keurde veel in Frankrijk en Spanje, die contacten raak je kwijt. Het is net als iemand die postzegels spaart: vanaf het moment dat je je albums weg doet, zal niemand je meer bellen, of je nu nog wel of geen lid meer bent van de plaatselijke postzegelvereniging.

Uiteindelijk denk ik toch dat ik eerder naar een dokter had moeten gaan, want omdat het verschijnsel benauwdheid wel meer bij de duivenliefhebber voorkomt, spreek je er met de liefhebbers onderling wel over, waaruit dan een soort onterechte acceptatie groeit.

Rechts:

Een boerenschuur vol stof en spinrag. In het begin van de 20^e eeuw, toen Henk Moezelaar op zoek was naar de originele boerenmewwtjes, vond hij ze in deze boerenschuren, waarin ze los uitvliegend werden gehouden. Door het gefladder van hun vleugels werd voorkomen dat er spinnenwebben ontstonden en dus ook stof achterbleef.

<http://bartenmiekeshoeve.blogspot.com/2009/12/planet-of-pigeons.html>

Literatuur

Je kunt tegenwoordig van alles lezen op internet over de duivenmelkersslong. En er is in "Het handboek voor de Duivensport" geschreven door Dr. J.W.E. Stam en Drs. J. van der Sluis, een waardevol hoofdstuk aan dit fenomeen gewijd.

Een ander interessant vervolgartikel werd in de jaren 80 geschreven voor het Belgische Postduiven orgaan "Duifke Lucht" door Prof. Dr. G. Wagenaar en Drs. W.E. Bernadina.

Diverse postduivenliefhebbers hebben hun ervaringen ook op internet gezet, waarvan de meesten echter tot de conclusie moesten komen dat gewoon stoppen het allerbeste was, maar weer anderen hebben al jarenlang zeer veel baat bij een goede stofpreventie.

Enkele essentiële zaken hebben wij voor u hieronder opgesomd.

Wat is een duivenmelkersslong

De duivenmelkersziekte of de duivenmelkersslong is een ziektebeeld, dat zich kan ontwikkelen bij duivenhouders, als gevolg van een allergische reactie van het longweefsel op het duivenstof. Het is dus geen beroepsziekte, maar een hobbyziekte. Het beginstadium van de ziekte wordt meestal gekenmerkt door heftige koortsaanvallen, die zich voordoen zo'n 6 tot 8 uur na een verblijf in een duivenhok. Meestal ontwikkelt de ziekte zich rond het veertigste levensjaar en naar schatting is 7% van de bevolking daar gevoelig voor.

Links:

De bekende Modena fokker, M.C.M. Sebregts te Wouw, gebruikt al jaren een volgelaat stofmasker. Hier laat hij zien hoeveel stof er uit het filter komt na zijn bezoek aan

het duivenhof. Hij verwisselt hierna dan ook zijn schoeisel en kleding, waardoor de continue blootstelling aan duivenstof zo veel mogelijk wordt voorkomen.

Het gaat vooral om de eiwitten die vrijkomen uit droge duivenmest en tijdens de broedperiode komt daar nog het eiwit bij wat door de kropmelkproductie vrijkomt. Het probleem zit 'm echt in de allergie, waarbij reeds een kleine hoeveelheid duivenstof al een flinke reactie kan geven. Alleen treedt de allergie op via een omweg. Elk lichaam heeft namelijk het vermogen meegekregen zich te beschermen tegen binnengedrongen vreemde eiwitten. Een van de manieren waarop dit gebeurt is door het vormen van antilichamen tegen het binnengedrongen eiwit. Antilichamen zijn stoffen, die meestal specifiek een bepaalde stof tegenwerken en onschadelijk maken. Als het lichaam eenmaal bepaalde antistoffen heeft gemaakt, blijven deze maanden in het serum (de bloedvloeistof) van de mens aanwezig en zij kunnen indien nodig b.v. als het betreffende eiwit weer het lichaam binnendringt, snel worden aangemaakt. Met behulp van de gevormde antilichamen worden de binnengedrongen eiwitten opgeruimd. Duivenmelkers zullen daarom, afhankelijk van de intensiteit waarmee zij hun hobby beoefenen en afhankelijk van hun aanleg, antilichamen produceren tegen duiveneiwitten, die met het ingeademde stof binnenkomen.

De duivenmelkerziekte is voornamelijk een overgevoeligheid ten opzichte van de serum-eiwitten van de duif. Serumeiwitten zijn eiwitten, die in de bloedvloeistof voorkomen.

Vooraf het IgA speelt hierbij een belangrijke rol. IgA betekent immunoglobuline, waarbij globuline een bepaald eiwit is en A een nadere typering van het eiwit aangeeft. De gevormde antilichamen zullen de meeste duivenmelkers helpen bij het opruimen van de binnengekomen duivenwitten, maar sommige duivenhouders worden juist het slachtoffer van deze antilichamen. Bij hen ontwikkelt zich tengevolge van de bovengenoemde overgevoeligheidsreactie de zgn. duivenmelkerslong. Bij deze personen reageren de gevormde antilichamen met de duivenwitten, waarna zij niet worden opgeruimd maar juist vastlopen in de kleine bloedvatjes in de long, waardoor de voor de duivenmelkerslong kenmerkende verschijnselen optreden.

Kenmerken van de duivenmelkerslong

Aanvankelijk krijgt men te maken met de acute vorm, waarbij het lichaam reageert met benauwdheid, koorts, hoesten, kortademigheid enz. gevolgd door een slimerende vorm die lijkt op een astma of een chronische bronchitis met veel hoesten en slijmproductie. Veelal treedt hierbij vermagering op. Wanneer geen maatregelen worden genomen in de vorm van medicijnen of sterk verminderd contact met duiven, dan zal zeker een onomkeerbare chronische vorm van de duivenmelkerslong gaan optreden waarbij de rek volledig uit de longen verdwijnt, ten gevolge van een verminderde zuurstofopname. Kortom een chronische longkwaal, die men tegenwoordig tot de groep COPD rekent en waarvan een aantal een meestal niet direct vermoede vorm van hartfalen ontwikkeld. Dit komt door het bestemming effect, "ze hebben het gevonden", want zit je eenmaal in de wachtkamer van de longarts, dan kom je moeilijk in de wachtkamer van de cardioloog en evenzo andersom.

Het complete preventie pakket van 3M is verkrijgbaar bij de Firma KOUDIJS

<http://www.koudijskleindiersport.nl/>

Uiterst rechts het stofmasker met het rode elastiek van de FFP3 classificatie, waardoor het filtert voor schimmels, virussen en bacteriën. Ideaal voor de duivenliefhebber.

Producten van de 8300 serie

3M™ 8310 (FFP1 NR D)
Stofmasker

3M™ 8320 (FFP2 NR D)
Stofmasker

3M™ 8312 (FFP1 NR D)
Stofmasker
met uitademventiel

3M™ 8322 (FFP2 NR D)
Stofmasker
met uitademventiel

3M™ 8833 (FFP3 R D)
Stofmasker
met uitademventiel

Motoraangedreven ademhalingsystemen en systemen met luchttoevoer

3M biedt u een uitgebreid assortiment motoraangedreven ademhalingsystemen en systemen met luchttoevoer bruikbaar voor een groot aandeel industriële toepassingen. Deze producten hebben een ongeëvenaarde reputatie, die is verworven onder de moeilijkste omstandigheden. Geniet van het comfort dat wordt geboden door de verfrissende stroom gefilterde lucht die wordt geblazen in de prettig zittende hoofdkappen. 3M motoraangedreven ademhalingsystemen en systemen met luchttoevoer zijn: Hoofdkappen, luchtregelaars en motorunits.

3M Hoofdkappen voor motoraangedreven systemen en systemen met luchttoevoer

Deze reeks hoofdkappen behoort tot het modulaire programma waarin hoofdkappen modulair kunnen worden gecombineerd met de volgende motorunits en luchtregelaars: 3M Dustmaster en Jupiter motorunits 3M Flowstream, 3M Vortex en 3M Vortemp luchtregelaars.
3M Motorunits

Kies voor motoraangedreven bescherming vanwege het gemak waarmee men zich kan bewegen en vanwege de eenvoudige systeemopbouw. Geniet van het comfort dat wordt geboden door de verfrissende stroom gefilterde lucht die wordt geblazen in de prettig zittende hoofdkappen.

Wanneer u wenst te genieten van het extra comfort van een hogere, instelbare luchtstroom in combinatie met een hoofdkap en slang of wanneer u te maken heeft met een toepassing met extreme temperaturen waarbij een persoonlijke luchtkoeler of luchtverwarmer het draagcomfort aanzienlijk kan verbeteren, kies dan voor een 3M luchtregelaar. De combinatie biedt bescherming tegen stof, nevel, rook, gassen en dampen.

Diverse typen helmen, die gefilterde lucht krijgen aangeboden aan de achterzijde, waarna de lucht vrij voor het gezicht langs naar onderen worden geblazen. Door deze geringe 'overdruk' kost het ademen geen enkele inspanning. Deze luchtbehandeling is het meest optimaal en het minste belemmerend.

3M Airstream AH4, AH4-A

Toepassingen in onder andere gieterijen en loodverwerking.

3M Airstream AH1

De eerste motoraangedreven helm. Voor zware industriële toepassingen, zoals houtzagerijen, steengroeven en weg- en waterbouwkundige werken.

3M Airstream AH7

Ideaal voor extreme temperatuursomstandigheden

Preventieve maatregelen

Drs W.E. Bernadina, schrijver van het artikel in "Duifke Lacht", bleek zelf al jarenlang gevoelig te zijn voor duivenstof en stelde zich de volgende beperkingen:

1. Ik droeg steeds de bekende papieren stofmaskers.
2. Ik maakte de hokken alleen schoon als de duiven uitvlogen.
3. Voor het schoonmaken en voor het voeren spoot ik het hok enigszins vochtig met een hogedruk plantensproeier; men heeft dan duidelijk minder stof.
4. Ik hield bij het schoonmaken en bij het voeren de ramen zoveel mogelijk open.

(Noot van de redactie: Men zou ook kunnen denken aan het verwisselen van schoeisel en kleding, nadat men in het duivenhok is geweest en die kleding dan niet in huis mee te nemen. Tevens verdient het aanbeveling om de handen en het gezicht met water af te spoelen. Kortom men moet het contact met het gevoelige duivenstof zoveel mogelijk voorkomen en beperken.)

"Het naleven van deze regels was zeker niet zonder resultaat, maar het was niet voldoende. Ik bleef nog wat hoesten en ik vreesde dat het in de winter weer erger zou worden. Daarom zocht ik verder naar een beter stofmasker.

Na veel wikken en wegen en na een gesprek met de importeur koos ik tenslotte voor een anti-stofhelm. Ik draag hem sindsdien dagelijks met goed resultaat. Voor diegenen, die het nog niet weten, het volgende over de werking van zo'n helm. Men zet hem op en daarna moet ook het vizier worden neergeklapt. Het gehele hoofd is dan omsloten door de helm".

Rechts:

De firma My-T-Gear, zie internet ook voor dealerlijst, adviseert het mondmasker FFP3. En zoals het schema aangeeft, biedt dit bescherming tegen schimmels, bacteriën en virussen. Het moge duidelijk zijn dat een willekeurig mondmasker, aangeschaft bij de plaatselijk doe-het-zelver, waarschijnlijk geen afdoende bescherming zal bieden.

www.My-T-Gear.nl

Adembescherming

Toepassing:	Geadviseerd wordt:		
	FFP1 Mask 201	FFP2 Mask 212	FFP3 Mask 213
Muurpleister	✓	✓	
Betonstof		✓	
Vuilnis			✓
Schimmels		✓	✓
Hout		✓	✓
Eikenhout			✓
Bacteriën		✓	✓
Virussen			✓
Ijzer (vijlsel, stof)	✓		
Staal (vijlsel, stof)	✓	✓	
Roest	✓	✓	
Metaalstof		✓	✓
Smeerolienevel		✓	
Ontvetter		✓	
Koelvloeistofnevel		✓	
Kwartsstof			✓
Beukenhout			✓
Cement	✓		
Dierenvoer (droog)		✓	
Graan		✓	
Pesticiden op waterbasis		✓	✓
Verpoeder (poedercoating)		✓	
Glasvezel			✓
Mineraalvezel			✓
Plamuur	✓		
Gips	✓		

Rechts: Airstream Helm

Product beschrijving:

3M AH1 Airstream Helm met 8 uur werkende en oplaadbare batterij en filter. Voor gebruik onder zware industriële belasting. Comfortabele helm met hoofd bescherming (EN397), oog en gezicht bescherming (EN166 2B39) en ademhalingsbescherming (EN146 TH1P). Batterij laders zijn niet inbegrepen.

Categorie: Aangedreven Helm

Product Code: G-100-60-04P

£330.30 ex VAT

RPA - The Fit Testing Specialists
Tel: 0117 983 7867 Fax: 0117 985 9324
RPA are official TSI Distributors and
Portacount Training Partners for the UK

Via een ventilator wordt lucht vanaf de rugzijde door een groffilter aangezogen en vervolgens door een fijnfilter in de helm geblazen. Er wordt 5 liter gefiltreerde lucht per seconde voor het gezicht langs naar beneden geblazen. Op deze wijze kan alleen gefiltreerde lucht worden ingeademd. De spanning voor het ventilatortje wordt geleverd door een oplaadbare batterij. De fabrikant garandeert, dat deeltjes groter dan 0,5 µ worden tegengehouden door de filters (1 µ is 0,001 mm). Ten aanzien van de filtercapaciteit moet worden opgemerkt dat eiwitmoleculen zo klein zijn dat ze het filter zouden kunnen passeren. De vraag waar het om ging was, of mestdeeltjes met de eiwitten daarin zouden worden tegengehouden. Dit leek waarschijnlijk en werd via een aantal laboratoriumtesten ook vastgesteld. Voor die liefhebbers die er baat bij hebben om een helm te dragen (en dat zijn er velen), is het wel weer belangrijk dat zij die helm bij ieder mogelijk contact van duivenstof, ook daadwerkelijk dragen, d.w.z. niet alleen in hun eigen duivenhok, maar ook bij het inkorven van de duiven en bij bezoek aan een duivententoonstelling. Vreemd genoeg zie je dit wel op een Engelse tentoonstelling, daar heeft meer dan helft van de keurmeesters zo'n helm op tijdens de keuring.

Groot voordeel van dit masker is dat de gefilterde lucht vrij voor het gezicht langs passeert en dat er dus géén inspanning voor het ademen hoeft te worden verricht. Dit in tegenstelling tot het gebruik van een mondk masker, wat in feite maar voor éénmalig gebruik is en door de uitademing ook vochtig zal worden, waardoor gebruik weer beperkt wordt. Toch noemde een gebruiker van zo'n masker mij als nadeel in de winter, dat hij wel erg koude lucht over z'n hoofd kreeg aangevoerd. Hij gebruikte daarom 's winters een goed mondk masker.

Eindconclusie:

Indien de duivenmelkerslong wordt vastgesteld, dan noemt men dat tegenwoordig een aandoening uit de groep COPD, uit het Engels afkomstige afkorting voor 'Chronic Obstructive Pulmonary Disease'. In feite een chronische bronchitis waarbij de kleine luchtwegen in de longen zijn ontstoken en de bronchiën vergroot. In deze fase is er sprake van kortademigheid en veel slijmproductie. Uiteindelijk wordt de wand van de longblaasjes beschadigd, wat men longemfyseem noemt en waarbij de capaciteit van de longen en het vermogen om zuurstof op te nemen, verder teruglopen. Medisch gezien, kan men de oorzaak van deze aandoening niet wegnemen. De belangrijkste veroorzaker is het roken en het langdurig inademen van fijn stof. Tijdig stoppen met roken of fijnstof opname beëindigen, kan verlichting geven. Daarna kan men ontstekingsremmers en middelen die de luchtwegen wat wijder maken, voorgeschreven krijgen. Uit sommige onderzoeken is gebleken dat een verwaarloosde duivenmelkerslong ook kan lijden tot hartfalen. Uit onderzoek bleek o.a. dat 40% van de mensen die in de wachtkamer van de longarts zaten, eigenlijk ook een hartkwaal hadden, wat niet was onderkend.